

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění k 1.2017

ČÁST PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje způsoby a podmínky hospodaření s majetkem České republiky (dále jen "stát"), vystupování státu v právních vztazích, jakož i postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu.

§ 2

(1) Hospodaření s majetkem státu se řídí tímto zákonem a působnost tohoto zákona nelze omezit nebo vyloučit dohodou stran, pokud zvláštní právní předpis,²⁾ vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo všeobecně uznávaná pravidla mezinárodního práva nestanoví jinak.

(2) Tento zákon se nevztahuje na úkony a postupy příslušných orgánů, pokud vedou trestní, občanskoprávní, správní nebo jiné obdobné řízení anebo navrhují a schvalují právní předpisy.

Organizační složky státu

§ 3

(1) Organizačními složkami státu (dále jen "organizační složka") jsou ministerstva a jiné správní úřady⁵⁾ státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

(2) Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

(3) Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 4 a 51).

(4) Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.

§ 4

(1) K plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona za stát zřídit i ministerstvo (dále jen "zřizovatel"). Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.

(2) Podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas podle odstavce 1 a náležitosti zřizovací listiny organizační složky upraví prováděcí právní předpis.

§ 5

(1) Zřizovatel může rozhodnout opatřením (§ 20) o změně zřizovací listiny organizační složky a s tím souvisejících dílčích změnách v jejím předmětu činnosti, organizačním uspořádání a rozsahu majetku státu, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9). Má-li přitom dojít k převodu části organizační složky do jiné organizační složky, může se tato změna týkat pouze organizačních složek zřízených tímž zřizovatelem.

(2) Organizační složka zřízená podle ustanovení § 4 zaniká uplynutím doby, na kterou byla zřízena, anebo opatřením zřizovatele (§ 20), jímž rozhodl o zrušení organizační složky. Práva a závazky státu, které vykonávala organizační složka ke dni svého zániku, vykonává nadále zřizovatel, pokud současně nerozhodne, že výkon těchto práv a závazků převezme jiná organizační složka jím zřízená. Zřizovatel rovněž rozhodne o naložení s dalším majetkem státu, s nímž byla organizační složka ke dni svého zániku příslušná hospodařit (§ 9 a 11); neučiní-li tak, řídí se příslušnost k hospodaření s tímto majetkem ustanovením § 9.

(3) Vznik, změny a zánik organizační složky zřízené podle ustanovení § 4 se oznamují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen sdělit vydavateli potřebné údaje do jednoho měsíce ode dne, kdy ke vzniku, změně nebo zániku organizační složky došlo; rozsah potřebných údajů upraví prováděcí předpis. Oznámení se neprovede, jde-li o organizační složku zřízenou k zajišťování úkolů spojených s obranou a bezpečností státu.

§ 5a

(1) Zřizovatel organizační složky nebo organizační složka, která vykonává zřizovatelskou funkci vůči organizační složce, schvaluje její účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni.

(2) Pokud organizační složka nemá zřizovatele a zřizovatelskou funkci nevykonává ani jiná organizační složka, pověří vedoucí organizační složky nejméně 3 osoby schválením účetní závěrky sestavené k rozvahovému dni.

Vystupování státu v právních vztazích

§ 6

Pokud stát vystupuje jako účastník právních vztahů, je právnickou osobou.

§ 7

(1) Za stát právně jedná vedoucí organizační složky, jíž se toto právní jednání týká, pokud zvláštní právní předpis nebo tento zákon (§ 28 odst. 2) nestanoví jinak. Vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu mohou právně jednat za stát se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo příslušného orgánu Senátu.

(2) Vedoucí organizační složky může pro určité právní jednání písemně pověřit jiného vedoucího zaměstnance této organizační složky. Další zaměstnanci organizační složky mohou za stát právně jednat pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem organizační složky. Obdobně postupuje vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu.

ČÁST DRUHÁ

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU

§ 8

Majetek státu

(1) Majetek státu (dále jen "majetek") využívá stát zejména

a) k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí,

b) k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání.

(2) Zvláštní zákon stanoví, které věci nezbytné k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smějí být jen ve vlastnictví státu.⁷⁾

Příslušnost

§ 9

(1) Hospodaření s určitým majetkem přísluší té organizační složce, která je účetní jednotkou a potřebuje jej k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, popřípadě přísluší zřizovateli organizační složky, nerozhodl-li v souvislosti s jejím zánikem (§ 5 odst. 2) o jiném způsobu naložení s majetkem; tím není dotčen postup podle ustanovení § 19a, § 19b odst. 1 a 3 a § 55b. Není-li dále stanoveno jinak (§ 20), příslušná organizační složka s majetkem rovněž nakládá, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti organizační složky podle odstavce 1, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20). Týkají-li se pochybnosti také příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny nebo Kanceláře Senátu, vydá Ministerstvo financí toto opatření v dohodě s příslušným orgánem Poslanecké sněmovny nebo s příslušným orgánem Senátu. Týkají-li se pochybnosti pouze příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny a Kanceláře Senátu, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20) příslušný orgán Poslanecké sněmovny.

(3) Jednání a rozhodování ve věcech podle odstavce 2 nespadá do pravomoci soudů.

§ 10

S majetkem,

a) u něhož při jeho nabytí státem není patrné, které organizační složce přísluší hospodaření s tímto majetkem,

b) o němž se zjistí, že s ním žádná organizační složka podle tohoto zákona nehospodaří,

hospodaří organizační složky příslušné podle ustanovení § 11; není-li dále stanoveno jinak (§ 20), tyto organizační složky s majetkem rovněž nakládají, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

§ 11

(1) Hospodaření

a) přísluší Generálnímu ředitelství cel, jedná-li se o majetek, který připadl státu

1. v souvislosti s porušením celních předpisů anebo na základě těchto předpisů,

2. v souvislosti s porušením právních předpisů upravujících správu spotřebních daní anebo na základě těchto předpisů,

3. propadnutím nebo zabráním výrobku, který je předmětem spotřební daně,

4. na základě rozhodnutí orgánu Celní správy České republiky,

b) s radioaktivními odpady a zdroji ionizujícího záření přísluší Správě úložišť radioaktivních odpadů,

c) s věcmi propadlými nebo zabranými z rozhodnutí orgánu Finanční správy České republiky přísluší Generálnímu finančnímu ředitelství,

d) s exempláři rostlin a živočichů, regulovanými kožešinami, výrobky z tuleňů a jinými jedinci chráněnými podle zákona o obchodování s ohroženými druhy a jedinci zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a volně žijících ptáků chráněnými podle zákona o ochraně přírody a krajiny, jež připadly státu, přísluší Ministerstvu životního prostředí,

e) s telekomunikační a radiokomunikační technikou, záznamovou technikou, výpočetní technikou a dopravními prostředky, propadlými nebo zabranými v trestním, přestupkovém a jiném obdobném řízení, jakož i s veškerými zbraněmi, střelivem, municí a výbušninami, s návykovými látkami a prekursory⁸⁸⁾ včetně zařízení k jejich výrobě, s přípravky obsahujícími návykové látky a s jinými nebezpečnými látkami⁸⁹⁾ přísluší krajskému ředitelství policie^{9a)}, v jehož působnosti se nachází sídlo orgánu, jenž o propadnutí nebo zabránění rozhodl; není-li takového orgánu, přísluší tomu krajskému ředitelství policie^{9a)}, v jehož územní působnosti se věc nachází.

(2) V ostatních případech s majetkem uvedeným v ustanovení § 10 hospodaří Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „Úřad“).^{15a)} Zjistí-li organizační složka uvedená v odstavci 1, že není příslušná hospodařit s určitým majetkem uvedeným v ustanovení § 10, vyrozumí o takovém majetku jinou organizační složku uvedenou v odstavci

1 nebo Úřad. Zjistí-li Úřad, že v případě určitého majetku uvedeného v ustanovení § 10 přísluší hospodaření organizační složce uvedené v odstavci 1, vyrozumí o takovém majetku tuto organizační složku.

(3) Pokud nelze příslušnost podle předchozích odstavců určit anebo budou-li v jednotlivém případě dány závažné důvody pro změnu příslušnosti organizačních složek uvedených v odstavci 1 nebo 2, určí, popřípadě změní příslušnost Ministerstvo financí na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20); ve výjimečném případě může být takto založena příslušnost i organizační složce neuvedené v odstavci 1 nebo 2. Ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zde platí obdobně.

Nabývání majetku

§ 12

(1) Je-li majetek nabýván smlouvou, musí být smlouva písemná a s projevy vůle na jedné písemnosti i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy, popřípadě projevy vůle na jedné písemnosti, nevyklučuje zákon anebo povaha právního jednání, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází. Darovací nebo jinou smlouvu, jíž se bezúplatně převádí ve prospěch státu majetek bez určení příslušné organizační složky (§ 9), uzavírá za stát organizační složka, jejíž příslušnost se určí podle ustanovení § 11.

(2) Bezúplatný převod hmotné nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, s výjimkou silničního pozemku nabývaného z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace, jakož i bezúplatný převod práva stavby anebo majetkové účasti v jiné obchodní společnosti než akciové ve prospěch státu vyžadují schválení Ministerstvem financí.

(3) Za úplatu lze nabývat pouze majetek, který splňuje předpoklady stanovené v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) a příslušné organizační složce (§ 9) bude sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu, anebo majetek, který je nabýván k zajištění jeho účelného a efektivního využívání pro potřeby ostatních organizačních složek podle ustanovení § 19a a § 19b odst. 2 věty první, anebo směnou podle ustanovení § 19c odst. 2 věty druhé.

(4) Při úplatném nabývání majetku lze cenu¹⁶⁾ sjednat pouze do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ a jde-li o majetek nabývaný v zahraničí, pouze do výše, která je v daném místě a čase obvyklá. Ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. To platí obdobně, je-li majetek nabýván v dražbě.^{17a)}

(5) Pokud sjednaná cena překročí výši přípustnou podle odstavce 4 a nejde přitom o nabytí majetku v dražbě^{17a)} anebo v zahraničí, je dohoda o ceně neplatná v rozsahu rozdílu, o který sjednaná cena přípustnou výši překročila. Je-li úplatné nabytí majetku předmětem veřejné zakázky zadané podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek platí odstavec 4 pouze v případě, má-li být smlouva uzavřena na základě výsledku jednacího řízení bez uveřejnění.

(6) Zřizovatel si v případě jím zřízené organizační složky může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování při úplatném převodu hmotné nemovité věci nebo práva stavby ve prospěch státu. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si takové schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

(7) Ministerstva mohou s předchozím souhlasem vlády ve prospěch státu nabývat za úplatu cenné papíry. Ostatní organizační složky nemohou ve prospěch státu nabývat za úplatu ani cenné papíry, ani majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových.

(8) Organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu. Za účelem nákupu hmotné nemovité věci v zahraničí pro potřebu zastupitelských úřadů tak lze učinit pouze s předchozím souhlasem Ministerstva financí. Při zadávání koncese podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek se věta první a věta druhá nepoužijí.

§ 12a

(1) Organizační složky mohou užívání nebo požívání majetku, který není ve vlastnictví státu, sjednat pouze tehdy, je-li toto užívání nebo požívání nezbytné pro zabezpečení výkonu jejich působnosti anebo činnosti, popřípadě pro řádné hospodaření s majetkem, s nímž jsou příslušné hospodařit, a bude-li trvat jen po dobu nezbytně nutnou.

(2) Sjednává-li se užívání nebo požívání podle odstavce 1 za úplatu, nesmí úplata překročit nejvyšší možnou výši vyplývající z regulace cen⁴⁴), je-li uplatněna, a současně nesmí překročit výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Je-li užívání nebo požívání určitého majetku nezbytné z důvodu zajištění bezpečnosti státu, může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání vyšší úplaty, která však nesmí překročit nejvyšší možnou výši vyplývající z regulace cen, je-li uplatněna. Ustanovení § 12 odst. 5 se v těchto případech použije přiměřeně.

(3) Nevylučuje-li to zvláštní právní předpis anebo v případě majetku v zahraničí rozhodné právo, musí smlouva upravující užívání nebo požívání podle odstavce 1 obsahovat ujednání umožňující organizační složce ukončit smluvní vztah výpovědí.

§ 13

(1) Stát nabývá majetek též zákonem,¹⁹) na základě zákona, děděním, rozhodnutím příslušného orgánu²²) a na základě mezinárodní smlouvy, kterou je stát vázán, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem.

(2) Pokud má být pro nabytí majetku děděním nebo odkazem založena příslušnost určité organizační složky (§ 9), musí být při povolání státu dědicem nebo při určení státu odkazovníkem tato organizační složka výslovně označena. Dědickou smlouvu organizační složka nemůže uzavřít.

(3) Není-li den nabytí majetku státem podle odstavce 1 přímo stanoven, je jím den, kdy o nabytí majetku státem bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto anebo kdy bylo toto nabytí příslušným orgánem pravomocně potvrzeno,²⁴) popřípadě den, kdy rozhodná skutečnost platně nastala. Nelze-li rozhodný den ani takto určit, je jím den, kdy se příslušná organizační složka (§ 11) ujala výkonu povinností podle tohoto zákona.

Základní povinnosti při hospodaření s majetkem

§ 14

(1) Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem.

Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku.

(2) Příslušná organizační složka vede majetek v účetnictví a provádí jeho inventarizace podle zvláštních právních předpisů,²⁵⁾ pokud tento zákon (§ 15) anebo jiný zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Příslušná organizační složka pečuje o zachování majetku a jeho údržbu, a pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.

(4) Příslušná organizační složka důsledně využívá všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje zejména právo na náhradu škody, právo na vydání bezdůvodného obohacení a výhradu soupisu pozůstalosti, je-li stát povolán za dědice. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek v řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku vystupuje za stát jiná než příslušná organizační složka.

(5) Příslušná organizační složka průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své dluhy, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, požaduje od dlužníků úroky z prodlení a sjednané smluvní sankce.

(6) U pohledávek, kde peněžité plnění ve prospěch státu ukládá dlužníku zvláštní právní předpis anebo je uložil dlužníku příslušný orgán bez návrhu a přitom nesplnění této platební povinnosti nelze postihnout sankcí podle zvláštního právního předpisu, požaduje příslušná organizační složka od dlužníka úrok z prodlení ve výši podle zvláštního právního předpisu, kterým se stanoví výše úroků z prodlení podle občanského zákoníku, pokud úrok z prodlení u úhrnu přesáhne částku 5 000 Kč.

(7) Stane-li se majetek pro příslušnou organizační složku dočasně nebo trvale nepotřebným a o nepotřebnosti rozhodl písemně vedoucí příslušné organizační složky, popřípadě jím písemně pověřený jiný vedoucí zaměstnanec této organizační složky, naloží příslušná organizační složka s majetkem způsoby a za podmínek podle tohoto zákona. Za nepotřebný se pro tyto účely považuje zejména majetek, který přesahuje potřeby příslušné organizační složky, majetek, na jehož ponechání státu přestal být veřejný zájem, anebo majetek, který pro ztrátu, popřípadě zastarání svých technických a funkčních vlastností nebo pro nepřiměřenou nákladnost provozu nemůže sloužit svému účelu. Za nepotřebný se nepovažuje majetek, u kterého Úřad zajišťuje jeho účelné a efektivní využívání pro potřeby ostatních organizačních složek podle ustanovení § 19a a § 19b odst. 2 věty první.

§ 14a

(1) Zřizuje se centrální registr administrativních budov, jehož správcem a provozovatelem je Úřad. Centrální registr administrativních budov je neveřejným informačním systémem, který slouží organizačním složkám k účelnému a hospodárnému využívání

a) budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí ve vlastnictví státu, které se nacházejí na jeho území a které slouží nebo mají sloužit pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu,

b) budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí na území státu, které nejsou v jeho vlastnictví, ale pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu jsou organizačními složkami užívány nebo požívány.

(2) Organizační složka poskytuje do centrálního registru administrativních budov způsobem umožňujícím dálkový přístup úplné a pravdivé údaje o nemovitých věcech uvedených v odstavci 1 a o jejich částech.

(3) Centrální registr administrativních budov přebírá a využívá údaje z informačního systému katastru nemovitostí a ze základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí. Organizační složka poskytuje do centrálního registru administrativních budov pouze ty údaje, které z těchto informačních systémů nelze získat. Strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru administrativních budov, termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení pro potřeby organizační složky, která údaje poskytl, a dalších organizačních složek upraví prováděcí právní předpis.

(4) Změny ve využívání majetku evidovaného v centrálním registru administrativních budov a nakládání s ním se uskutečňují na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného poradního a koordinačního orgánu vlády. Vláda usnesením vydá statut tohoto orgánu a upraví v něm zejména jeho působnost, složení a základní pravidla pro jeho práci a pro přípravu a předkládání návrhů na změny ve využívání uvedeného majetku a na nakládání s ním. Rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle věty první nenahrazují právní nebo jiné jednání podle tohoto zákona.

(5) Ustanovení odstavce 4 se nepoužije, jedná-li se o majetek, s nímž přísluší hospodařit Kanceláři Poslanecké sněmovny, Kanceláři Senátu nebo Ústavnímu soudu; změny ve využívání tohoto majetku a nakládání s ním se uskutečňují na základě rozhodnutí příslušného orgánu Poslanecké sněmovny, Senátu nebo Ústavního soudu.

§ 14b

Ministr obrany, ministr vnitra, ředitel Bezpečnostní informační služby, ředitel Úřadu pro zahraniční styky a informace a ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů mohou z důvodu zajištění bezpečnosti nebo obrany státu rozhodnout, ve kterých konkrétních případech se určitý majetek, s nímž je příslušná hospodařit anebo který užívá nebo požívá organizační složka, v jejímž čele stojí nebo která spadá do jejich působnosti, do centrálního registru administrativních budov nezařadí a ustanovení § 14a se nepoužije. Obdobně může rozhodnout ministr financí ve vztahu k majetku, s nímž je příslušné hospodařit anebo který užívá Generální ředitelství cel. Tato rozhodnutí si může předem vyhradit nebo následně změnit vláda.

§ 15

(1) Majetek uvedený v ustanovení § 10 příslušná organizační složka (§ 11) určí a sepíše neprodleně poté, kdy se o takovém majetku dozvěděla; v případě věci, které se evidují v katastru nemovitostí, současně zajistí, aby byl proveden zápis do katastru nemovitostí. Pro účely provedení záznamu do katastru nemovitostí je písemností osvědčující příslušnost organizační složky její prohlášení o vzniku práva.

(2) Majetek uvedený v odstavci 1 není předmětem rozhodování podle ustanovení § 14 odst. 7 a je třeba jej bez zbytečného odkladu rozmístit u organizačních složek, pokud to zvláštní povaha majetku vyžaduje anebo jej tyto potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti; ustanovení § 19, 19b a 19c se podle povahy případu použijí přiměřeně. Z týchž důvodů anebo ve veřejném zájmu si může příslušná organizační složka (§ 11) majetek ponechat u sebe. V ostatních případech věci převede do vlastnictví právnických nebo fyzických osob, práva uplatní a další majetek účelně zpeněží v souladu s tímto zákonem. Se zbylým majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, naloží postupem, který upraví prováděcí právní předpis. S majetkem, který stát nabyt v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabránění majetku nebo jeho části^{28a}), se naloží způsobem stanoveným ve zvláštním právním předpise^{28b}).

(3) Pozemky, které jsou majetkem podle odstavce 1 a zároveň tvoří zemědělský půdní fond, příslušná organizační složka přednostně nabídne Státnímu pozemkovému úřadu; to neplatí v případě pozemků tvořících jeden funkční celek s obytnými a hospodářskými budovami a jinými stavbami, které neslouží zemědělské a lesní výrobě nebo s ní souvisejícímu vodnímu hospodářství. Nepřijme-li Státní pozemkový úřad nabídku do 30 dnů od jejího doručení, platí, že nemá o nabízené pozemky zájem a k pozdější akceptaci nabídky se nepřihlíží. Příslušná organizační složka dále postupuje v souladu s odstavcem 2.

(4) Majetek podle odstavce 1 vede příslušná organizační složka (§ 11) v operativní evidenci způsobem a za podmínek, které upraví prováděcí právní předpis, a to až do doby konečného naložení s majetkem; tím není dotčen postup podle ustanovení § 14 odst. 2, jde-li o nemovité věci a peněžité pohledávky. Ponechá-li si příslušná organizační složka majetek u sebe podle odstavce 2 věty druhé anebo nepodaří-li se jí s majetkem naložit konečným způsobem do 2 let poté, kdy začala plnit úkoly podle odstavce 1, operativní evidenci ukončí a postupuje podle ustanovení § 14 odst. 2; její příslušnost se pak nadále řídí podle ustanovení § 9.

§ 16

(1) Se spornými nároky třetích osob k majetku, který stát nabyt způsoby uvedenými v ustanovení § 13 tohoto zákona, odkáže příslušná organizační složka (§ 11) tyto osoby na soud. Současně je vyzve, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy prokázaly, že svůj nárok u soudu uplatnily. Byla-li podána žaloba, vyčká právní moci rozhodnutí soudu. V případě marného uplynutí této lhůty pokračuje organizační složka v postupu podle ustanovení § 15 odst. 2 tohoto zákona; možnost následného uplatnění nároků třetích osob u soudu tím není dotčena.

(2) Nabude-li stát v důsledku výroku, jímž soud uložil trest propadnutí majetku nebo ochranné opatření zabránění části majetku²⁹), věci a prostředky, u nichž mohou vzniknout pochybnosti, zda je jich nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo jiné osoby, jejíž část majetku byla zabráněna, nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený nebo tato osoba povinna pečovat²⁹), a jsou-li předpoklady, že by mohla být podána

žádost o jejich vynětí³⁰), příslušná organizační složka (§ 11) provádějící trest propadnutí majetku nebo ochranné opatření zabráni části majetku naloží s těmito věcmi a prostředky až po uplynutí 3 měsíců ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, a jde-li o věci nebo prostředky, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, po uplynutí jednoho měsíce od doby, kdy k postižení došlo. Byla-li v uvedených lhůtách žádost o vynětí podána, vyčká právní moci rozhodnutí o této žádosti.

(3) Nabude-li stát majetek v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabránění majetku nebo jeho části^{28a}), příslušná organizační složka (§ 11) naloží s tímto majetkem až po uplynutí 3 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí soudu nebo i před uplynutím této lhůty, byla-li podle zvláštního právního předpisu^{31a}) soudem vyrozuměna, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabránění takového majetku nebo jeho části. Byla-li však organizační složka v uvedené lhůtě vyrozuměna soudem o tom, že jej jiný členský stát Evropské unie informoval o důvodu bránícím propadnutí nebo zabránění takového majetku nebo jeho části, naloží s ním až po doručení rozhodnutí soudu vydaného ohledně dotčeného majetku na základě informace jiného členského státu Evropské unie^{31b}).

ČÁST TŘETÍ

NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM

§ 17

Nakládá-li se s majetkem na základě smlouvy, musí mít smlouva písemnou formu a projevy vůle na jedné písemnosti i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy, popřípadě projevy vůle na jedné písemnosti, nevyklučuje zákon anebo povaha právního jednání, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází.

§ 18

S majetkem uvedeným v ustanovení § 10 nemůže příslušná organizační složka (§ 11) naložit, s výjimkou prodeje ve veřejné dražbě⁴⁰) a prodeje živých zvířat, ve prospěch

a) soudců a přísedících, státních zástupců, příslušníků Policie České republiky, znalců, tlumočnicků a notářů, jakož i zaměstnanců soudů, státního zastupitelství, Policie České republiky a notářských kanceláří,

b) celníků a občanských zaměstnanců Celní správy České republiky, jakož i vedoucích a dalších zaměstnanců jiných organizačních složek příslušných hospodařit s majetkem podle ustanovení § 11,

c) starostů, zástupců starosty, tajemníků a dalších zaměstnanců příslušných obecních úřadů³²) a obdobně příslušných úřadů měst a městských částí,

jakož i osob jim blízkých,³³) pokud se osoby uvedené pod písmeny a) až c) v jednotlivých případech podílely na úkonech souvisejících s nabytím takového majetku státem a na hospodaření s ním.

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami

§ 19

(1) Nakládání s majetkem a jiné právní jednání mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje zápisem. Postupy při nakládání s majetkem ve vztahu k právníckým a fyzickým osobám stanovené tímto zákonem, jakož i ustanovení § 31 až § 37 odst. 1 a 2, § 37a a 39 až 42 se na uvedené právní jednání nepoužijí. Organizační složky se při vzájemném právním jednání řídí pravidly o náležitostech zápisů, podmínkami úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a dalšími pravidly nakládání s majetkem a jiného právního jednání, která v souladu se základními povinnostmi při hospodaření s majetkem stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Nakládají-li organizační složky podle odstavce 1 s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí, zajistí též podání návrhu na záznam do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 1 písemností osvědčující příslušnost přejímající organizační složky hospodařit s věcí.

(3) Je-li to účelné zejména pro další nakládání s majetkem, lze pozemek zatížit služebností ve prospěch jiného pozemku, s nímž je táž nebo jiná organizační složka příslušná hospodařit⁹⁰); to platí obdobně pro nemovitou věc, která není součástí pozemku⁹¹). Pro takové právní jednání se použije prohlášení příslušné organizační složky o vzniku práva nebo zápis podle odstavce 1 a toto prohlášení nebo zápis jsou písemností, na jejímž základě se provede vklad do katastru nemovitostí.

§ 19a

Organizační složka příslušná hospodařit s majetkem, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov a je potřebný pro zabezpečení výkonu její působnosti nebo její činnosti, se může dohodnout s Úřadem na převzetí tohoto majetku s tím, že jí tento majetek bude přenechán k užívání nebo požívání za podmínek ustanovení § 19 odst. 1. S tímto majetkem je Úřad příslušný hospodařit v souladu s ustanovením § 9. Při dalším hospodaření s tímto majetkem se ustanovení § 14a odst. 4 a § 19b odst. 2 věta první a druhá použijí obdobně.

§ 19b

(1) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto podle ustanovení § 14 odst. 7 o trvalé nepotřebnosti hmotné nemovité věci včetně případného příslušenství nacházející se na území státu anebo o trvalé nepotřebnosti práva stavby a tento majetek nebude převzat prokazatelně z důvodu potřeby nebo veřejného zájmu jinou organizační složkou v působnosti téhož zřizovatele nebo ústředního správního úřadu, popřípadě tímto zřizovatelem nebo ústředním správním úřadem, převezme neprodleně tento majetek bezúplatně Úřad s výjimkou případů, kdy jde o majetek, který se neeviduje v centrálním registru administrativních budov a jehož směnou by příslušná organizační složka měla nabýt pro stát majetek v souladu s ustanovením § 12 odst. 3, anebo o majetek, na nějž byl uplatněn postup podle ustanovení § 14b. Takto Úřad postupuje, i když majetek k plnění úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti nepotřebuje. S tímto majetkem je Úřad příslušný hospodařit v souladu s ustanovením § 9.

(2) Úřad zajišťuje u majetku převzatého podle odstavce 1, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, jeho účelné a efektivní využívání pro potřeby ostatních

organizačních složek a na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu jim tento majetek nebo jeho části přenechává za podmínek ustanovení § 19 odst. 1 k užívání nebo požívání. Přestane-li být tento majetek trvale využitelný pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu, nebude jinak potřebný pro činnost Úřadu a Úřad si jej neponechá ani ve veřejném zájmu, naloží s ním Úřad na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle jeho povahy a stavu, a půjde-li o majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch právnických nebo fyzických osob. S ostatním majetkem převzatým podle odstavce 1, který Úřad sám nepotřebuje anebo si jej neponechá ve veřejném zájmu, naloží podle jeho povahy a stavu, a je-li majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch těch organizačních složek, které jej potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo činnosti anebo které jej převezmou ve veřejném zájmu. Při tom přihlíží k povaze důvodů zájmu organizačních složek o převzetí tohoto majetku, k naléhavosti jejich potřeb a k účelnosti a efektivitě takového převzetí; sporné případy se předkládají k rozhodnutí vládě.

(3) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto o trvalé nepotřebnosti jiného majetku, než který podle odstavce 1 přebírá Úřad anebo pro který z odstavce 1 vyplývá konkrétní způsob naložení, lze tento majetek přednostně nabídnout a převzít mezi organizačními složkami v působnosti téhož zřizovatele nebo ústředního správního úřadu anebo je-li jedna organizační složka vůči druhé zřizovatelem nebo ústředním správním úřadem, a to i když přejímající organizační složka tento majetek nepotřebuje k plnění úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, pokud takový postup povede k hospodárnějšímu naložení s tímto majetkem. S tímto majetkem je přejímající organizační složka příslušná hospodařit v souladu s ustanovením § 9.

(4) Pokud příslušná organizační složka (§ 9) nevyužila postup podle odstavce 3, naloží s trvale nepotřebným majetkem podle jeho povahy a stavu, a je-li majetek způsobilý k dalšímu využití a dále není stanoveno jinak, naloží s ním ve prospěch jiné organizační složky, která jej potřebuje pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo činnosti anebo která jej převezme ve veřejném zájmu. Obdobně postupuje organizační složka, která převzala majetek podle odstavce 3.

(5) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto podle ustanovení § 14 odst. 7 o dočasné nepotřebnosti majetku nebo jeho části, anebo bude-li tak dosaženo jejich účelnějšího nebo hospodárnějšího využití při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží, popřípadě je-li to účelné před konečným naložením s majetkem, u kterého bylo v rámci příslušné organizační složky rozhodnuto o trvalé nepotřebnosti, přenechá příslušná organizační složka takový majetek nebo jeho část, odpovídá-li to povaze tohoto majetku nebo jeho části a dále není stanoveno jinak, za podmínek ustanovení § 19 odst. 1 k užívání nebo požívání pro potřeby ostatních organizačních složek.

(6) Odstavec 1 se nevztahuje na nakládání s majetkem v příslušnosti hospodaření pro Státní pozemkový úřad s výjimkou nakládání s majetkem evidovaným v centrálním registru administrativních budov.

§ 19c

(1) Nabídka užívání nebo požívání majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, jiným organizačním složkám se provádí prostřednictvím tohoto registru. Nabídka užívání, požívání nebo převzetí ostatního majetku jiným organizačním

složkám se provádí na internetových stránkách Úřadu. Je-li to účelné, lze nabídku jiným organizačním složkám uskutečnit souběžně i jiným vhodným způsobem. Je-li u majetku, na který byl uplatněn postup podle ustanovení § 14b, anebo u jiného majetku nezbytné provést nabídku z důvodů spočívajících v zajištění bezpečnosti nebo obrany státu pouze jiným vhodným způsobem, použije se tento jiný vhodný způsob.

(2) V případě majetku určeného ke směně a majetku v zahraničí se nabídka podle odstavce 1 neprovádí. Je-li určen ke směně majetek, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov a byl převzat Úřadem podle ustanovení § 19a nebo § 19b odst. 1, zajišťuje Úřad jeho směnu i nabytí majetku pro stát směnou. Pokud má takto nabytý majetek charakter majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, zajišťuje Úřad jeho využívání a nakládání s ním v souladu s ustanovením § 19b odst. 2 větou první a druhou. Pokud takto nabytý majetek uvedený charakter nemá, naloží s ním Úřad v souladu s ustanovením § 19b odst. 2 větou třetí a čtvrtou.

(3) Naložit s majetkem ve prospěch právnických nebo fyzických osob je přípustné teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka, anebo jde-li o majetek určený ke směně, popřípadě o majetek v zahraničí, a nebrání-li tomu ani veřejný zájem; tím není dotčen postup Úřadu podle ustanovení § 19b odst. 2 věty druhé. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojevíly zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.

§ 20

(1) Pokud to tento zákon připouští, lze s majetkem nakládat také jednostranným opatřením. Opatření je vždy písemné. Musí obsahovat určení organizačních složek, kterých se týká, jakož i určení majetku, s nímž se nakládá, a musí v něm být stanoven den, jímž nastávají účinky opatření. Opatření se doručuje dotčeným organizačním složkám a jejich zřizovatelům, a nakládá-li se jím s věcí, která se eviduje v katastru nemovitostí, rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu.

(2) Opatření podle odstavce 1 mohou vydávat zřizovatelé organizačních složek při výkonu funkce zřizovatele podle tohoto zákona a příslušné orgány Poslanecké sněmovny a Senátu v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9). Opatření podle odstavce 1 může vydat i ředitel bezpečnostního sboru, nakládá-li se s majetkem za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(3) Ministerstvo financí může vydat opatření podle odstavce 1 v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9 a 11) nebo v rámci kontroly (§ 49 odst. 4); opatření musí obsahovat odůvodnění.

(4) Na vydání opatření podle tohoto zákona se nevztahují předpisy o správním řízení³⁴⁾ a opatření nepodléhají přezkoumání soudem.

(5) Opatření podle tohoto zákona se pro účely katastrálních právních předpisů považuje za rozhodnutí státního orgánu.

Převody vlastnictví

§ 21

(1) Nejde-li o prodej zboží v obchodě nebo jiný smluvní převod v rámci stanoveného předmětu činnosti, lze do vlastnictví právnické nebo fyzické osoby převést smlouvou hmotnou věc pouze za podmínek uvedených v ustanoveních § 22 a 23 a jen tehdy, je-li tato věc pro stát trvale nepotřebná (§ 14 odst. 7, § 19c odst. 3).

(2) Ze závažných důvodů a po předchozím vyjádření Ministerstva financí může vláda povolit výjimku z podmínky trvalé nepotřebnosti podle odstavce 1. Tím není dotčen postup podle ustanovení § 22 odst. 1 až 3; ustanovení § 22 odst. 4 až 7 a § 23 se však nepoužijí.

§ 22

(1) Při úplatném převodu hmotné věci se vhodný zájemce o koupi, s nímž bude organizační složka jednat o uzavření smlouvy, zjistí ve výběrovém řízení. V rámci výběrového řízení nedochází k uzavření smlouvy, smlouva se sjednává následně a účast zájemce ve výběrovém řízení ani vybrání vhodného zájemce o koupi nezakládají pro zájemce nárok na uzavření smlouvy nebo jiné s tím související nároky. Organizační složka postupuje tak, aby výběr vhodného zájemce provedla efektivně, transparentně a podle předem stanovených kritérií; postup organizační složky při zjišťování zájemců o koupi a při stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení podrobněji upraví prováděcí právní předpis. Věc lze rovněž prodat ve veřejné dražbě⁴⁰, a nevyžaduje-li převod schválení nebo výjimku podle tohoto zákona, lze využít i veřejnou soutěž o nejvhodnější nabídku. V odůvodněných případech lze uskutečnit přímý prodej vybrané osobě anebo směnu, budou-li současně dodrženy podmínky tohoto zákona pro úplatné nabývání majetku.

(2) Při úplatném převodu hmotné věci se sjedná cena¹⁶ nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis³⁵ nestanoví jinak. Obdobně se postupuje při stanovení minimální kupní ceny v rámci podmínek výběrového řízení a veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku anebo při stanovení nejnižšího podání pro účely veřejné dražby. Tím není dotčena možnost přiměřeného snížení minimální kupní ceny v dalším kole výběrového řízení nebo v nové veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku, opakovaných pro nezájem, nebo možnost snížení výše nejnižšího podání při opakované dražbě, nebyl-li předmět dražby vydražen.

(3) Bezúplatně lze hmotnou věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(4) Schválení Ministerstvem financí vyžaduje převod hmotné nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, nejde-li o převod

a) pozemku, na němž je zřízena stavba pro bydlení nebo stavba pro rodinnou rekreaci ve vlastnictví nabyvatele a pozemku na něj navazujícího do výměry nepřesahující v souhrnu 1000 m² tomuto nabyvateli, anebo samostatný převod pozemku, na němž je zřízena jednotlivá nebo řadová garáž ve vlastnictví nabyvatele,

b) spoluvlastnického podílu ve prospěch spoluvlastníka, který je nositelem zákonného předkupního práva³⁶⁾, anebo spoluvlastnického podílu na pozemku, na němž byl zřízen dům, ve prospěch vlastníka jednotky v tomto domě,

c) ve prospěch předkupníka, který uplatnil své předkupní právo,

d) věci podle odstavce 5 nebo 6,

e) společného zařízení realizovaného v rámci pozemkových úprav,

f) pozemku ve výměře nepřesahující 500 m², na němž není zřízena stavba, která by byla jeho součástí, směřovaného za účelem nabytí pozemku jiného vlastníka, na němž není zřízena stavba, která by byla jeho součástí,

g) pozemku ve výměře nepřesahující 200 m², na němž není zřízena stavba, pokud tento pozemek nenavazuje na žádný další pozemek převáděný témuž nabyvateli,

h) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso silnice, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a)} ve vlastnictví kraje, nebo těleso místní komunikace, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a)} ve vlastnictví obce, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce, anebo pozemku určeného pravomocným územním rozhodnutím k vybudování silnice nebo místní komunikace, jejímž vlastníkem má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} kraj nebo obec, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce,

i) silničního pozemku, u kterého z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace dochází k převodu do vlastnictví osoby, která má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} vlastníkem pozemní komunikace se změněnou kategorií nebo třídou.

(5) Schválení Ministerstvem kultury vyžaduje převod hmotné movité a nemovité věci prohlášené za kulturní památku s výjimkou silničního pozemku podle odstavce 4 písm. i) a převod sbírky muzejní povahy. Je-li kulturní památkou pouze stavba, která není samostatnou věcí, vyžaduje schválení Ministerstvem kultury převod hmotné nemovité věci, jíž je kulturní památka součástí.

(6) Schválení Ministerstvem životního prostředí vyžaduje převod pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu s výjimkou silničního pozemku podle odstavce 4 písm. i) a převod stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí, pokud je zřízena na pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu, nejde-li o převod podléhající schválení podle odstavce 5.

(7) Zřizovatel si v případě jím zřízené organizační složky může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování při převodu hmotných věcí, u kterých jejich převod nepodléhá schválení podle odstavce 4 s výjimkou písmen c), e), h) a i), podle odstavce 5 nebo podle odstavce 6, a nejde přitom o postup podle ustanovení § 15 odst. 2. Nemá-li příslušná organizační složka

zřizovatele, může si takové schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

§ 23

Při převodu hmotné věci, která má strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu, si může schválení převodu vyhradit vláda; ustanovení § 22 odst. 4 až 7 se v takovém případě nepoužije.

§ 24

Organizační složka nemůže jako pronajímatel uzavřít smlouvu o poskytnutí věci za úplatu do užívání, spojenou se smlouvou o následném převodu vlastnictví této věci, a nemůže uzavřít smlouvu o převodu obchodního závodu nebo jeho části.

Jiné způsoby nakládání

§ 25

K hmotné věci nelze smlouvou zřídit předkupní ani zástavní právo a nelze sjednat výhradu zpětné koupě.

§ 25a

(1) Právo stavby lze k pozemku smluvně zřídit pouze tehdy, není-li možné nebo účelné vztah k pozemku uspořádat se stavebníkem jinak. Právo stavby se zřizuje za úplatu; bezúplatně může být zřízeno jen ve veřejném zájmu. Smluvní zřízení práva stavby vyžaduje schválení Ministerstvem financí.

(2) Ve smlouvě podle odstavce 1 musí být vůči stavebníkovi dohodnuta výhrada souhlasu k tomu, jak se stavba provede, změní nebo obnoví, jakož i výhrada souhlasu k užívání, požívání, zcizení nebo zatížení práva stavby.

(3) Převod práva stavby vyžaduje schválení Ministerstvem financí; je-li však součástí práva stavby stavba, která je kulturní památkou, vyžaduje převod práva stavby schválení Ministerstvem kultury. Při převodu práva stavby se ustanovení § 21 a § 22 odst. 1 až 3 použijí obdobně.

§ 26

(1) Služebnost se sjednává za úplatu a pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce nebránila ve výkonu její činnosti.

(2) Hmotné nemovité věci lze v nezbytném rozsahu smluvně zatížit služebností pro účely zřízení, provozu a údržby sítě technického vybavení⁴¹⁾ a veřejně prospěšné stavby^{41a)}, služebností rozlivu a služebností stezky nebo cesty k zajištění přístupu vlastníka k jeho nemovité věci, může-li takový přístup jako nezbytnou cestu⁹²⁾ povolit soud. V ostatních případech může k zatížení hmotné nemovité věci služebností ze závažných důvodů výjimku povolit Ministerstvo financí.

(3) Nemovitou věc, která se eviduje v katastru nemovitostí, nelze smluvně zatížit reálným břemenem; tím není dotčena možnost sjednat úplatu za zřízení práva stavby (§ 25a) jako stavební plat.

§ 27

(1) Hmotnou věc nebo její část, kterou organizační složka dočasně nepotřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, lze přenechat do užívání právnické nebo fyzické osoby. Obdobně lze postupovat v případě, že tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží, anebo je-li to účelné před konečným naložením s věcí, u které bylo v rámci příslušné organizační složky rozhodnuto o trvalé nepotřebnosti.

(2) Užívání podle odstavce 1 lze sjednat pouze na dobu určitou v trvání nejdéle 8 let pro jednoho uživatele. Pokud jsou podmínky podle odstavce 1 splněny, lze užívání při dodržení podmínek vyplývajících z odstavce 3 věty první prodloužit dohodou tak, že celková doba užívání nepřesáhne 8 let, anebo sjednat s tímž uživatelem znovu, avšak opět pouze na dobu v trvání nejdéle 8 let. Smlouva musí vylučovat pokračování uživatelského vztahu tím, že by užívání pokračovalo i po dni, kdy měl uživatelský vztah skončit. Nevylučuje-li to zvláštní právní předpis anebo v případě věci v zahraničí rozhodné právo, musí smlouva obsahovat ujednání umožňující organizační složce ukončit uživatelský vztah výpovědí a rovněž ujednání umožňující okamžité ukončení uživatelského vztahu, pokud přestanou být plněny podmínky podle odstavce 1.

(3) V případě užívání podle odstavce 1 nesmí být nájemné sjednáno v nižší částce, než která jako nejvyšší možné nájemné vyplývá z regulace cen⁴⁴), a není-li tato regulace uplatněna, sjedná se nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Nevylučuje-li to zvláštní právní předpis anebo v případě věci v zahraničí rozhodné právo, sjedná se současně režim zvyšování nájemného a podle povahy věci též způsob rozúčtování cen a úhrady za veškeré poskytované plnění a služby spojené s užíváním. Bezúplatné užívání lze sjednat jen s osobami, jejichž hlavním účelem není podnikání, a pouze k zajištění výkonu státní správy v přenesené působnosti anebo pro účely sociální, humanitární, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, vzdělávací, vědecké, kulturní, sportovní a tělovýchovné, ochrany přírody a péče o životní prostředí a práce s dětmi a mládeží; ustanovení věty druhé o sjednání způsobu rozúčtování cen a úhrady za veškeré poskytované plnění a služby spojené s užíváním se však použije obdobně.

(4) Výjimku z důvodů pro přenechání věci nebo její části do užívání, stanovené v odstavci 1, z doby užívání stanovené v odstavci 2 a dále z okruhu uživatelů a účelu užívání stanovených pro případ bezúplatného užívání v odstavci 3 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(5) Souhlas pronajímající organizační složky s přenecháním věci nájemcem do podnájmu vyžaduje schválení zřizovatele, a nemá-li organizační složka zřizovatele, schválení věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, schválení Ministerstva financí, pokud si takové schvalování zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí. To platí obdobně v případě, sjednává-li organizační složka s vypůjčitelem možnost přenechat věc za úplatu k užívání jinému.

(6) Je-li účelem nájmu prostoru nebo místnosti provozování podnikatelské činnosti v tomto prostoru nebo místnosti, předchozí souhlas s převodem nájmu v souvislosti s převodem podnikatelské činnosti nájemce⁹³⁾ nelze nájemci dát.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se nepoužijí, je-li věc nebo její část předmětem služby či jiného obdobného plnění, poskytovaných právnickou nebo fyzickou osobou výhradně té organizační složce, která je s věcí příslušná hospodařit, anebo k poskytování takové služby či jiného obdobného plnění výhradně slouží. Tím není dotčena povinnost organizační složky sjednat v rámci úpravy právních vztahů s poskytovatelem služby či jiného obdobného plnění potřebné podmínky týkající se používání a ochrany věci nebo její části.

§ 27a

(1) Věc ani její část nelze přenechat k užívání právnické nebo fyzické osobě na základě výprosy.

(2) K požívání na základě pachtu lze právnické nebo fyzické osobě přenechat věc nebo její část pouze tehdy, slučuje-li se povaha pachtu a sjednané podmínky s podmínkami uvedenými v ustanovení § 27 odst. 1 až 3; ustanovení § 27 odst. 4 až 6 a § 44 a 45 se použijí obdobně. Pacht v případě obchodního závodu nelze sjednat.